

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет міжнародної економіки
Кафедра економіки та управління національним господарством

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи

“ _____ ” _____ 201 __ року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПН 5.5.1в Трансформаційна економіка та економічна політика
держави**

Спеціальність -073 – «Менеджмент»
Факультет міжнародної економіки

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість <u>кредитів</u> – <u>5,0</u>	Галузь знань 0305 Економіка і підприємництво	вибіркова	
	Напрямок підготовки 6.030505 Управління персоналом та економіка праці		
Модулів – 1	Спеціальність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – <u>2</u>		2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		5	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 год, самостійної роботи студента – 6,5 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		26 год.	.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		106 год.	
		У тому числі індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/3

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни

Метою дисципліни є вивчення закономірностей трансформації національних систем, основних типів та етапів трансформаційних циклів, можливостей постіндустріальної трансформації у постсоціалістичному світі.

Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **з н а т и**: закономірності існування трансформаційних станів економічних систем, наслідків і соціальних орієнтирів трансформації капіталістичної та постсоціалістичної системи.

Підготовлений фахівець повинен **в м і т и** оперувати головними концептуальними поняттями, методами та підходами, що використовуються при дослідженні трансформаційних процесів в Україні та світі.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ

Тема 1. Економічні системи та їх характеристика

Класифікація економічних систем. Основні теорії макроекономічного регулювання. Теорії трансформаційних станів економіки. Тенденції еволюції економічних систем.

Тема 2. Закономірності руху економічних систем

Індустріалізація суспільства. Сучасні тенденції у постіндустріальному суспільстві. Інформаційне суспільство як форма й результат функціонування постіндустріальної економіки.

Роль держави у забезпеченні ефективної трансформації продуктивних сил на принципах інформаційної економіки.

Тема 3. Підвищення ролі соціальних складових у сучасному суспільстві

Людський, соціальний то інтелектуальний капітал як інституціональні форми функціонування інформаційного суспільства. «Інформаційний» спосіб виробництва та основні тенденції трансформації системи відносин власності. Постекономічне суспільство: проблеми визначення сутності й чинники становлення. Соціалізація економіки та соціальна держава: основні моделі розвитку в процесі трансформації сучасного капіталістичного суспільства. Трансформація соціальної стратифікації суспільства в умовах розвитку економічної системи капіталізму.

Тема 4. Інституціональні основи системної постсоціалістичної трансформації

Інституціональні складові трансформаційних процесів. Держава в системі суспільних відносин. Роль і функції держави у постсоціалістичних трансформаціях. Реформування системи власності як основа трансформації постсоціалістичних відносин. Проблеми саморегулювання у трансформаційній економіці. Мотиваційна система у трансформаційній економіці. Критерії завершеності трансформаційного періоду для постсоціалістичних економік.

Змістовий модуль 2

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОСТСОЦІАЛІСТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Тема 5. Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах перехідного стану суспільства

Сутність і цілі економічної політики держави. Концептуальні моделі переходу до ринкової системи господарювання України. Державне регулювання економіки: сутність,

необхідність, функції, цілі, об'єкти та суб'єкти. Економічна політика держави та формування ринкової економіки в Україні.

Тема 6. Організація економічної політики в Україні

Державне регулювання економіки в Україні. Прогнозування соціально-економічного розвитку держави. Планування соціально-економічного розвитку країни. Державне програмування національної економіки.

Тема 7. Структурна перебудова національної економіки

Структура національної економіки як об'єкт державного регулювання. Міжгалузевий баланс виробництва та розподілу продукції, його роль у державному регулюванні економіки. Сучасний стан структури економіки України та заходи щодо її реформування. Органи державної влади в системі ДРЕ України. Економічний розвиток та економічне зростання у перехідний період.

Тема 8. Фінансово-кредитне регулювання економіки

Державний бюджет як інструмент державного регулювання економіки. Фінансова політика держави. Податки як інструмент державного регулювання економіки. Шляхи вдосконалення державної податкової системи. Становлення та зміцнення банківської системи України. Грошово-кредитне (кредитно-грошове) регулювання. Державне регулювання ринку цінних паперів України. Вплив держави на ціни і ціноутворення.

Тема 9. Державне регулювання підприємництва та окремих сфер господарської діяльності

Підприємництво як об'єкт державного регулювання. Тіньова економіка в підприємстві. Сутність, цілі та засоби реалізації державної промислової політики. Державне регулювання відносин в агропромисловому комплексі України. Державне регулювання транспорту. Державне регулювання капітального будівництва.

Тема 10. Форми прояву державної політики в національній економіці

Державна науково-технічна та інноваційна політика. Державна інвестиційна політика. Соціальна політика держави. Державна регіональна політика. Державна природоохоронна діяльність.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі										
		л	п	лаб	інд	с.р.						
1	2	3	4	5	6	7						
Змістовий модуль 1												
Теоретичні основи системи світового господарства.												
Тема 1. . Економічні системи та їх характеристика	10	2	1			10						
Тема 2. Закономірності руху економічних систем	11	2	1			10						
Тема 3. Структурна перебудова національної економіки	10	2	1			10						
Тема 4. Інституціональні основи системної постсоціалістичної трансформації	9	2	1			10						
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	48	8	4			40						
Змістовний модуль 2												
Регіональні економічні суспільства												
Тема 5. Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах перехідного стану суспільства	10	2	2			10						
Тема 6. Організація економічної політики в Україні	10	2	2			10						
Тема 7. Структурна перебудова національної економіки	9	2	2			10						
Тема 8. Фінансово-кредитне регулювання економіки	8		2			10						
Тема 9. Державне регул. підприємництва та окремих сфер господарської діяльності	8	4	2			12						
Тема 10. Форми прояву державної політики в національній економіці	8	6	4			14						
Усього годин	150	26	18			106						
ІНДЗ												
Усього годин	150	26	18			106						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	. Економічні системи та їх характеристика	1
2	Закономірності руху економічних систем	1
3	Структурна перебудова національної економіки	1
4	Інституціональні основи системної постсоціалістичної трансформації	1
5	Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах перехідного стану суспільства	2
6	Організація економічної політики в Україні.	2
7	Структурна перебудова національної економіки	2
8	Фінансово-кредитне регулювання економіки.	2
9	Державне регулювання підприємництва та окремих сфер господарської діяльності	4
	Разом	18

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	. Економічні системи та їх характеристика	10
2	Закономірності руху економічних систем	10
3	Структурна перебудова національної економіки	12
4	Інституціональні основи системної постсоціалістичної трансформації	12
5	Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах перехідного стану суспільства	12
6	Організація економічної політики в Україні.	12
7	Структурна перебудова національної економіки	12
8	Фінансово-кредитне регулювання економіки.	12
9	Державне регулювання підприємництва та окремих сфер господарської діяльності	14
	Разом	106

9. Індивідуальні завдання

№ змістового модуля, теми	Вид завдання, тематична форма навчання	Кількість годин
1-2, тема 1-11	Контрольна робота Тема 1. . Економічні системи та їх характеристика Тема 2. Закономірності руху економічних систем Тема 3. Структурна перебудова національної економіки. Тема 4. Інституціональні основи системної постсоціалістичної трансформації. Тема 5. Проблеми формування економічної політики в Україні в умовах перехідного стану суспільства Тема 6. Організація економічної політики в Україні. Тема 7. Структурна перебудова національної економіки Тема 8. Фінансово-кредитне регулювання економіки Тема 9. Державне регулювання підприємництва та окремих сфер господарської діяльності Тема 10. Форми прояву державної політики в національній економіці	-
1.2	...	...
	Разом	-

10. Методи навчання

Бесіда, співбесіда, пояснення, інноваційні методи з використанням мультимедійних презентацій, практична робота, ситуаційні вправи.

11. Методи контролю

О п и т у в а н н я , з а х и с т т е м и ,
т е с т у в а н н я , п е р е в і р к а к о н с п е к т і в ,
м о д у л ь н а к о н т р о л ь н а р о б о т а .

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Сума
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	
50	50	100

Примітка:

за кожною темою передбачено експрес-контроль знань, який складається з 10 тестових питань та оцінюється від 0 до 2 балів (0,2 бали за кожну вірну відповідь), контроль знань на практичних заняттях (відповідь з урахуванням самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу, за кожну відповідь – 3 бали)(9 практичних занять, відповідь оцінюється від 1,0 до 3 балів) Крім того, передбачено написання контрольної роботи (**теоретичні питання та тести (1 питання по 5 бали та 10 тестових завдань по 0,5 балу)**), яка оцінюється від 0 до 10 балів (завдання додаються). Практичними заняття передбачено вирішення 2 кейсів за темами ТЗ, Т10, яке оцінюється від 0 – 2,5 балів.

T1, T2 ... T13 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Стеблянюк І.О. Конспект лекцій з дисципліни «Трансформаційна економіка та економічна політика держави». – додається в НМКД.

2. Стеблянюк І.О. Методичні матеріали до практичних занять з дисципліни «Трансформаційна економіка та економічна політика держави». – додається в НМКД.

Студентам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання.

14. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України / К.: Преса України, 1997. – 80 с.
2. Господарський кодекс України. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2005. – 240 с.
3. Закон України «Про зайнятість населення» // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 14. – ст. 170. – Із останніми змінами
4. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” // Відомості Верховної Ради, 1991, № 29, ст. 377. – Із останніми змінами
5. Закон України «Про оплату праці» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1995, N 17, ст. 121 – Із останніми змінами
6. Закон України «Про прожитковий мінімум» // Відомості Верховної Ради, 1999, № 38, ст. 348 – Із останніми змінами
7. Кодекс Законів Про працю України // Урядовий кур’єр. – 2001. – 4 травня. – Із останніми змінами
8. Цивільний кодекс України. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2005. – 424 с.

Допоміжна

1. Бажан І.І. Трудовий потенціал України: формування та використання. – Донецьк: Юго-Восток, 2006. – 144с.
2. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. / С.М. Чистов, Л.С. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. – Вид. 2-ге, дооирац. і допов. – К.: КНЕУ, 2005. – 440 с.
3. Державне регулювання економіки України: методологія, напрямки, тенденції, проблеми / За ред. М.М. Якубовського. – К.: НДЕІ М-ва екон. України, 2005. – 410 с.
4. Дідківська Л.І., Головка Л.С. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 213 с.

5. Економіка розвитку: Підручник / О.М. Царенко, Н.О. Бей, І.І. Д'яконова, І.В. Сало; За ред. д.е.н., професора І.В. Сало. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 590 с.
6. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця. – К.: Інститут економічного прогнозування: Фенікс, 2003. – 1008 с.
7. Заблоцький Б. Ф. Перехідна економіка: Посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 512 с.
8. Михасюк І., Мельник А., Крупка М. Державне регулювання економіки. Київ: "Атіка", 2000.
9. Мочерний С.В., Довбенко М. В. Економічна теорія: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 856 с.
10. Національна економіка: Підручник. /Заред, проф., к.е.н. П.В. Круша. – К.: Каравела; Піча Ю. В., 2008. – 416 с.
11. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України: Монографія. – К.: КНЕУ, 2007. — 248 с.
12. Перехідна економіка: Підручник / В.М. Геець, Є.Г. Панченко, Е.М. Лібанова та ін.; За ред. В.М. Гейця. – К.: Вища шк., 2003. – 591 с.: іл.
13. Статистичний щорічник України за 2006 р. // За ред. О.Г. Осауленко. – Київ: Консультант, – 2007. – 594 с.
14. Трансформаційна економіка: Навч. посіб. / В. С. Савчук, Ю. К. Зайцев, І. Й. Малий та ін.; За ред. В. С. Савчука, Ю. К. Зайцева. – К.: КНЕУ, 2006. – 612 с.
15. Якубенко В. Д. Базисні інститути у трансформаційній економіці: Монографія. — К.: КНЕУ, 2004. — 252 с.
- 16.

15. Інформаційні ресурси

1. [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) – сайт Державного комітету статистики України
2. [http:// www.prezident.gov.ua](http://www.prezident.gov.ua) – сайт Президента України
3. [http:// www.rada.kiev.ua](http://www.rada.kiev.ua) - сайт Верховної Ради України
4. [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua) – сайт Кабінету міністрів України
5. [http:// www.mfa.gov.ua](http://www.mfa.gov.ua) – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України

17. Структура рейтингової системи оцінювання

Дніпровський національний університет імені Олеси Гончара
Кафедра економіки та управління національним господарством
Дисципліна **Трансформаційна економіка та економічна політика держави**

Академічні групи _____

Навчальний рік _____

Семестр 3

Елементи контролю за змістовним модулем 1

Елементи контролю	Максимальна кількість балів
Підготовка доповіді на практичне заняття (1 відповідь - 5-8 балів)	25
Підсумковий контроль у вигляді захисту колективної роботи за індивідуальним завданням	25
Разом	50
Складання 1 модуля	28 тиждень
Перескладання 2 модуля	29 тиждень

Елементи контролю за змістовним модулем 2

Елементи контролю	Максимальна кількість балів
Підготовка доповіді на практичне заняття (1 відповідь - 5-8 балів)	25
Підсумковий контроль у вигляді захисту колективної роботи за індивідуальним завданням	25
Разом	50
Складання 2 модуля	36 тиждень
Перескладання 2 модуля	37 тиждень

Затверджено на засіданні кафедри ЕУНГ пр. № ____
« ____ » _____ 201_ р.